

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน
ตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย   ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง

- ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- เป้าหมายที่ 2.2 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4.4.5 การรักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

ในด้านการพัฒนานโยบายให้สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกและการดำเนินธุรกิจ
ในอนาคตเพื่อให้เศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพเหมาะสำหรับการดำเนินและลงทุนทางธุรกิจ

☒ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง

แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง แนวทางการปฏิรูปประเทศด้านการเพิ่มความสามารถ
ในการแข่งขันของประเทศ ในมิติการพัฒนากฎเกณฑ์และปรับปรุงกฎหมายที่มีความสอดคล้องเหมาะสม
กับบริบทต่าง ๆ เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

ส่วนที่ 1

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

1. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

1.1 ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

ปัจจุบันการซื้อขายทองคำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในบางช่วงเวลาธุรกรรม
การซื้อขายทองคำที่มีปริมาณสูงอาจส่งผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น
ในการดูแลอัตราแลกเปลี่ยนให้มีเสถียรภาพซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินกิจกรรมทาง
เศรษฐกิจอันจะนำไปสู่การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดูแล
การซื้อขายทองคำที่เข้มงวดขึ้นโดยกำหนดวงเงินซื้อขายต่อวันและเงื่อนไขต่าง ๆ ในการซื้อขาย

ทองคำผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น การชำระเงินและการรับมอบส่งมอบทองคำ เพื่อลดผลกระทบของธุรกรรมดังกล่าวต่ออัตราแลกเปลี่ยนและช่วยให้อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพมากขึ้น

1.2 เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

รัฐเป็นผู้กำกับดูแลการทำธุรกรรมต่างๆ ของภาคธุรกิจและประชาชนที่อาจมีผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนเพื่อประโยชน์ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจการเงิน โดยกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การทำธุรกรรมดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป และมีกฎเกณฑ์เท่าที่จำเป็นในการดูแลให้ค่าเงินบาทมีเสถียรภาพ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร

เพื่อลดผลกระทบของธุรกรรมทองคำต่ออัตราแลกเปลี่ยนและช่วยให้อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพมากขึ้นซึ่งจะเอื้อให้ภาคธุรกิจและประชาชนมีความเชื่อมั่นในการดำเนินกิจกรรมการค้าการลงทุน อันจะนำไปสู่การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

3. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

3.1 วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

ในช่วงที่ผ่านมา ค่าเงินบาทได้ปรับตัวแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดย ธปท. ได้ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อช่วยลดแรงกดดันต่อค่าเงินบาท เช่น การยกระดับความเข้มงวดในการตรวจสอบธุรกรรมเงินตราต่างประเทศขาเข้า การผ่อนคลายเกณฑ์การนำรายได้กลับเข้าประเทศ รวมทั้งได้ติดตามข้อมูลธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายทองคำอย่างใกล้ชิดมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การซื้อขายทองคำในประเทศในปัจจุบันสามารถทำได้โดยไม่มีข้อจำกัด ประกอบกับราคาทองคำในตลาดโลกได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การซื้อขายทองคำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องและเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาท จึงต้องมีการดำเนินนโยบายเพิ่มเติมจากปัจจุบันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน

3.2 ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

ในปัจจุบัน หลายประเทศ¹ มีการกำกับดูแลการซื้อขายทองคำในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กำหนดปริมาณการนำเข้าหรือส่งออกทองคำ เพื่อประโยชน์ในการดูแลเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งในบริบทของประเทศไทยในปัจจุบันที่ธุรกรรมการซื้อขายทองคำมีปริมาณสูงและ

¹ เช่น จีน อินเดีย เวียดนาม

อาจส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาทนั้น การดูแลการซื้อขายทองคำโดยหน่วยงานทางการเงินเป็นแนวทางหนึ่งในการที่จะช่วยรักษาเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งสอดคล้องกับประเทศต่าง ๆ ที่มีการค้ากับดูแลการซื้อขายทองคำในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวเช่นกัน

4. การรับฟังความคิดเห็น

- ☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

5. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

6. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

6.1 กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

การกำหนดวงเงินซื้อขายทองคำอาจส่งผลให้การประกอบธุรกิจรวมทั้งการซื้อขายหรือลงทุนในทองคำมีข้อจำกัดขึ้นบ้าง โดยลูกค้าจะไม่สามารถซื้อหรือขายทองคำได้เกินกว่าวงเงินที่กำหนด (ยกเว้นในบางกรณี) ทั้งนี้ การกำหนดวงเงินดังกล่าวจะมีผลเฉพาะกับลูกค้าที่ซื้อขายทองคำที่เป็นเงินบาทผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ในปริมาณสูงเท่านั้น โดยจะไม่กระทบต่อประชาชนรายย่อยที่ใช้บริการแพลตฟอร์มในลักษณะออมทองหรือผู้ลงทุนทั่วไปที่ซื้อขายในปริมาณต่ำกว่า 50 ล้านบาทต่อวันต่อแพลตฟอร์ม รวมถึงผู้ประกอบการธุรกิจทองคำรายเล็กและผู้ที่ใช้ทองคำในการผลิตสินค้า

ส่วนการกำหนดเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการซื้อขายทองคำผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ อาจส่งผลกระทบต่อผู้ที่ซื้อหรือขายทองคำทั่วไปเนื่องจากอาจมีภาระเพิ่มขึ้นในการดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เช่น การให้รับจ่ายเงินหรือรับมอบส่งมอบทองคำกับผู้ซื้อหรือขายทองคำเท่านั้น การขายทองคำได้ก็ต่อเมื่อชำระค่าทองคำแล้วเท่านั้น การให้ชำระค่าทองคำด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตาม เงื่อนไขหลายประการสอดคล้องกับแนวทางที่ผู้ประกอบการธุรกิจทองคำบางส่วนดำเนินการอยู่แล้ว กอปรกับเป็นแนวทางที่จะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและสร้างมาตรฐานในระบบการซื้อขายทองคำในภาพรวม และลดผลกระทบที่มีต่อค่าเงิน ซึ่งจะนำไปสู่การมีเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ

6.2 มีมาตรการป้องกัน แก้อัปเดต หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม 6.1 อย่างไร

ผู้ซื้อขายทองคำที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้ เช่น กรณีต้องการซื้อขายเกินวงเงินที่กำหนด สามารถยื่นขออนุญาตเป็นรายกรณีต่อ ธปท.

6.3 กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้จะช่วยให้เกิดผลกระทบในเชิงบวกต่อภาคเศรษฐกิจ โดยหน่วยงานทางการสามารถดำเนินนโยบายเพื่อดูแลความผันผวนของค่าเงินบาทได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพมากขึ้น ส่งผลให้ภาคเอกชนสามารถวางแผนธุรกิจและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน อันจะนำไปสู่การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง

7. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

7.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

7.2 มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ธปท. จะกำหนดวันมีผลบังคับใช้ของหลักเกณฑ์ใหม่อย่างเหมาะสมเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจทองคำที่ให้บริการซื้อขายทองคำกับลูกค้าผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์สามารถดำเนินการปรับปรุงระบบการซื้อขายเพื่อให้รองรับกับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่ก่อนที่หลักเกณฑ์ดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ต่อไป

และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

การเผยแพร่การปรับปรุงประกาศดังกล่าวและการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ อีเมล

7.3 มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

- สื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ประกอบธุรกิจทองคำ และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง ผ่านทางเว็บไซต์ของ ธปท. และการจัดประชุมร่วมกัน
- สื่อสารทำความเข้าใจกับภาคธุรกิจและประชาชน โดยเผยแพร่ประกาศดังกล่าวและแถลงข่าวผ่านทางเว็บไซต์ของ ธปท.

7.4 ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไป

ตามกฎหมายในระยะ 3 ปีแรก

ไม่มี

8. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

8.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้จะช่วยจำกัดผลกระทบของการแข็งค่าของค่าเงินบาท อันเนื่องมาจากธุรกรรมการซื้อขายทองคำและธุรกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการดูแล เสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยนรวมทั้งเพิ่มความโปร่งใสและยกระดับมาตรฐานในระบบการซื้อขาย ทองคำซึ่งเป็นช่องทางการลงทุนและการออมที่สำคัญช่องทางหนึ่ง อันจะช่วยสนับสนุนการเติบโตของ เศรษฐกิจและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยรวม

8.2 ผลกระทบต่อสังคม

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้จะช่วยให้หน่วยงานทางการสามารถดูแลความผันผวน ของค่าเงินบาทได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะเป็นปัจจัยที่ช่วยเอื้อให้ภาคธุรกิจและประชาชน สามารถวางแผนธุรกิจและมีความเชื่อมั่นในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ

8.3 ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

8.4 ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ 2

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

9. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ไม่มี

10. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

11. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

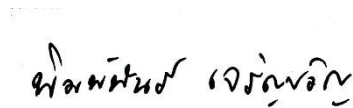
ไม่มี

12. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง หรือดำเนินกิจการทางปกครอง

มีการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในกรณีมีผู้ต้องการซื้อขายเงินวงเงินที่กำหนด เพื่อให้การกำกับดูแลมีความเหมาะสมโดยคำนึงถึงความจำเป็นของภาคธุรกิจและประชาชนควบคู่ไปกับการดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นางสาวพิมพ์พันธ์ เจริญขวัญ)

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน

29 มกราคม 2569

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : ส่วนหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงิน ฝ่ายนโยบายและกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ : นางสาวฉัตรวรรณ โชคชัยวิวัฒน์

โทร. : 0-2356-7349

อีเมล : fog_ecst@bot.or.th